

การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่น

DEVELOPMENT OF CREATIVITY THINKING SKILLS IN EARLY CHILDHOOD BY USING STORYTELLING EXPERIENCES

จันทร์จิรา แสนสมบัติ | *Junjira Sansombat* | ORCID ID: 0009-0000-3329-5261

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Early Childhood Education Student, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
Corresponding Author E-mail: Junjira190845@gmail.com

ทิพย์อักษร พุทธสริน | *Thipaugsan Puttasarin* | ORCID ID: 0009-0003-0514-7669

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: thipaugsan.ru@cpru.ac.th

วราพร เกตุฐาน | *Warasporn Kehathan* | ORCID ID: 0009-0009-1928-7463

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Early Childhood Education Student, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: 641501119@cpru.ac.th

สุทธิดา วันนา | *Sutthida Wanna* | ORCID ID: 0009-0003-4925-6349

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Early Childhood Education Student, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
Corresponding Author E-mail: suththidaw471@gmail.com

Received: (February 26, 2025); Revised: (June 17, 2025); Accepted: (July 15, 2025)

Citation:

จันทร์จิรา แสนสมบัติ ทิพย์อักษร พุทธสรินวราพร เกตุฐาน และสุทธิดา วันนา. (2568). การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่น. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน*, 2(4), 122-135.
Sansombat, J., Puttasarin, T., Kehathan, W., & Wanna, S. (2025). Development of creativity thinking skills in early childhood by using storytelling experiences. *Journal of Research and Innovation for Sustainability*, 2(4), 122-135.

ABSTRACT

This research aimed to develop creative thinking skills in early childhood by using storytelling experiences. The sample group in the research was male and female early childhood aged 3-6 years who were studying in kindergarten 1, Semester 1/2024, Ban Nonton Witthaya School, Nonton Subdistrict, Mueang Khon Kaen District, Khon Kaen Province, Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 1, 11 people, were selected by purposive sampling. The creativity assessment found that the scores of originalities, fluency, flexibility, and elaboration were low. Research tools, 1. Storytelling experience, 24 plans 2. Early childhood creative thinking skills assessment forms. This research was Quasi-experimental research using a One-Group Pretest-Posttest Design. The data were analyzed for mean scores and standard deviations. The research results found that before the experiment ($M= 1.50$, $SD= 0.26$) interpreted at an improved level. After the experiment ($M= 2.58$, $SD= 0.20$) interpreted at a good level. This is consistent with the hypothesis that early childhood who received storytelling experience had higher creative thinking skills after the experiment. In conclusion, organizing storytelling experiences with various methods can effectively develop creative thinking skills in terms of originality, fluency, flexibility, elaboration, and novelty thinking of early childhood.

Keywords: Early childhood; Creative thinking skills; Storytelling experience

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 3-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1/2567 โรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 11 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คะแนนประเมินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน จำนวน 24 แผน 2. แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ใช้แบบแผนการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ก่อนทดลอง ($M= 1.50$, $SD= 0.26$) แปลผลระดับปรับปรุง หลังทดลอง ($M= 2.58$, $SD= 0.20$) แปลผลระดับดี สอดคล้องกับสมมุติฐานเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานมีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นหลังการทดลอง สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์การเล่นิทานด้วย

วิธีการที่ หลากหลายสามารถพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดริเริ่ม ความคิด
คล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ และการคิดแปลกใหม่ของเด็กปฐมวัยได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย; ทักษะความคิดสร้างสรรค์; การจัดประสบการณ์เล่นิทาน

1. บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากมนุษย์มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการเพื่อพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ซึ่งผลผลิตมาจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ความคิดสร้างสรรค์มีความจำเป็นต่อชีวิตเพราะการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ซึ่งนำไปสู่ปัญหาในอนาคตและสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต โดยมีการพัฒนาไปพร้อมกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นปัจจัยที่จำเป็นยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศ เด็กในช่วง 6 ขวบแรก ของชีวิตเป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนาหากเด็กได้รับการจัดประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่เหมาะสมต่อเนื่องเป็นลำดับก็เท่ากับเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในวัยต่อมา (ชาญชัย อินทรประวัต, 2558) การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 จะช่วยส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และส่งผลให้ผลงานที่ร่วมมือกันทำมีคุณค่าและมูลค่ามากขึ้นความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 นับเป็นสิ่งสำคัญและเป็นปัจจัยที่จำเป็นที่จะส่งเสริมให้ประเทศชาติพัฒนาเจริญก้าวหน้า สำนักงานความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือ ความคิดที่แปลกแตกต่างเป็นสิ่งใหม่และเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ การก่อรูปความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดที่มีลักษณะเฉพาะที่ต้องการคิดค้น หาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ในรูปแบบใหม่ หรือมุ่งสมมุติในการแก้ปัญหาแนวใหม่ หรือมุ่งหาวิธีการ หรือประดิษฐ์เครื่องมือหรืองานศิลปะในแนวใหม่ ๆ แตกต่างกับการคิดแก้ปัญหาที่สรุปคำตอบเป็นคำตอบเดียว (convergent thinking) แต่การคิดสร้างสรรค์การคิดในลักษณะหลากหลายทิศทางและหลากหลายแง่มุมกว้างไกล การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking) “การคิดหรือทักษะการคิด” กับ “นวัตกรรม” หมายถึง ความสามารถในการคิด กระบวนการทำงานของสมองต่อการตอบสนองในเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีการบ่มเพาะจากการเลี้ยงดู ประสบการณ์ทางด้านการศึกษาคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking) หมายถึง การใช้กระบวนการทำงานของสมองในการคิดสร้างสรรค์พัฒนาประดิษฐ์สิ่งใหม่ หรือต่อยอดเกิดเป็นผลผลิตในรูปแบบผลิตภัณฑ์

กระบวนการ หรือบริการซึ่งจะช่วยแก้ปัญหา เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น กิจกรรมทางภาษา ซึ่งเน้นการใช้ทักษะการฟัง การอ่าน การพูดการเขียนไว้ด้วยกัน เช่น การเล่านิทาน การแต่งเรื่องจากภาพ การทายคำ เป็นต้น กิจกรรมทางความคิด ที่เน้นการส่งเสริมกระบวนการคิด จินตนาการ แสดงความคิดเห็น เช่น การระดมสมอง การทายคำ เป็นต้น กิจกรรมทางศิลปะเน้นการฝึกใช้จินตนาการและกล้ามเนื้อ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การเล่านิทานแบบเล่าไปวาดไป (อารี พันธุ์มี, 2545) การเล่านิทานเป็นสื่อหนึ่งที่เหมาะสมกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เพราะเด็ก ๆ ชอบที่ฟังและเล่านิทาน ไม่เพียงแต่จะมีโลกจินตนาการเท่านั้น แต่นิทานหลายเรื่องยังสนองความต้องการของเด็ก การเล่านิทานสำหรับเด็กนอกจากจะช่วยให้เด็กได้รับความสนุกสนานแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านภาษาทั้งการฟังและการพูด การจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สำคัญและใช้มากในการในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิด ช่วยในเด็กคิดอย่างมีจินตนาการ ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ฟังมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เล่าและผู้ฟังที่ดีที่สุด นิทานจะสอดแทรกคุณธรรม คติสอนใจ แง่คิดและวัฒนธรรมประเพณีเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแบบอย่างหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเล่านิทานปากเปล่า การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ การเล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว การเล่านิทานโดยร้องเพลงประกอบ การอ่านนิทานให้เด็กฟัง การเล่านิทานโดยใช้หุ่นประกอบ การเล่านิทานแบบโดยใช้ศิลปะประกอบไปด้วย เล่าไปพับไป เล่าไปตัดไป วาดไปเล่าไป เป็นต้น (สันหัตถ์ อรุณธารี, 2542)

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จากแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในชั้นเรียน พบว่า ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่วในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คะแนนประเมินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ข้อมูลที่กล่าวมาเบื้องต้นและประเด็นปัญหาที่พบในชั้นเรียน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่านิทาน โดยการใช้เรื่องราวของนิทานและเทคนิคการเล่าที่หลากหลาย ได้แก่ การเล่านิทานแบบเงา เล่านิทานแบบปากเปล่า การเล่านิทานภาพประกอบ การอ่านนิทานให้เด็กฟัง วาดไปเล่าไป การเล่านิทานโดยใช้นิ้วมือประกอบ เพื่อช่วยเสริมสร้างจินตนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยให้เกิดรูปแบบการคิดที่แปลกใหม่หรือชิ้นงานแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้วหรือประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทำการประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมจากกระบวนการทำงานและผลงาน หรือที่เด็กสร้างขึ้น ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และเป็นประโยชน์

กับนักวิชาการหรือครูด้านการศึกษาปฐมวัยที่สนใจ นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

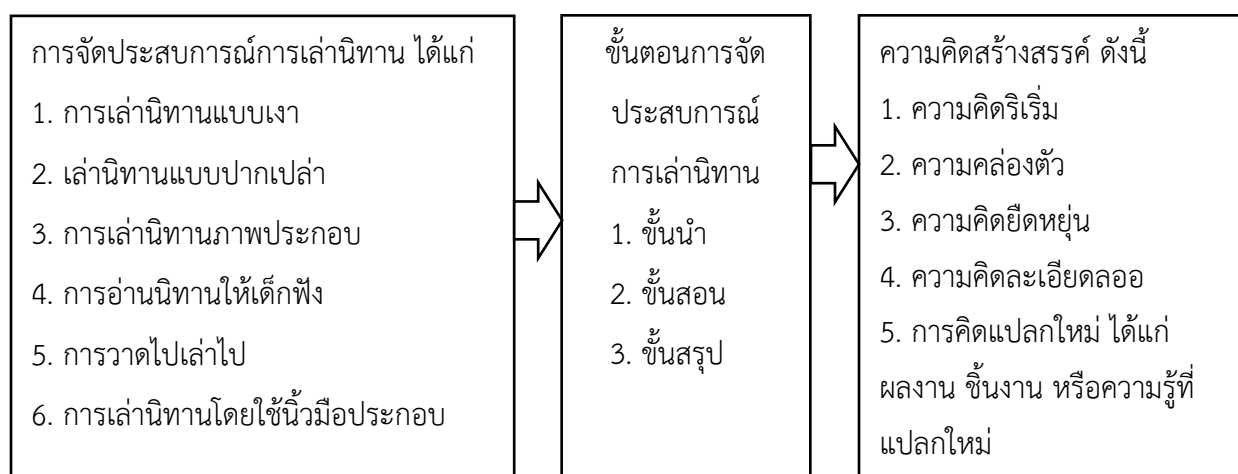
เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน

3. สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานมีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นหลังการทดลอง

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน ได้แก่ การเล่นิทานแบบเงา เล่นิทานแบบปากเปล่า การเล่นิทานภาพประกอบ การอ่านนิทานให้เด็กฟัง การวาดไปเล่าไป การเล่นิทานโดยใช้นิ้วมือประกอบ มีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สร้างความคิดรวบยอดและแนวคิดต่างๆ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้ 1. ความคิดริเริ่ม 2. ความคล่องตัว 3. ความคิดยืดหยุ่น 4. ความคิดละเอียดลออ 5. การคิดแปลกใหม่ ได้แก่ ผลงาน ชิ้นงาน หรือความรู้ที่แปลกใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

5. วิธีการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างไว้ ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 3-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 36 คน

กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 3-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 11 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่วในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คะแนนประเมินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

5.2.1 แผนการจัดประสบการณ์เล่านิทาน จำนวน 24 แผน

5.2.2 แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่

5.3.1 การสร้างแผนการจัดประสบการณ์เล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2) สร้างแผนการจัดประสบการณ์เล่านิทาน โดยกำหนดรายละเอียดรูปแบบกิจกรรม โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแยกออกมาเป็นแผนการจัดกิจกรรมได้ทั้งหมด 6 กิจกรรม กิจกรรมละ 4 ครั้ง การทดลองในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เวลา 09.00-10.00 น. รวมจำนวนทั้งหมด 24 ครั้ง ดังนี้

1. กิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า จำนวน 4 ครั้ง
2. กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ จำนวน 4 ครั้ง
3. กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ จำนวน 4 ครั้ง
4. กิจกรรมการเล่านิทานการอ่านนิทานให้เด็กฟัง จำนวน 4 ครั้ง
5. กิจกรรมการเล่านิทานวาดไปเล่าไป จำนวน 4 ครั้ง
6. การเล่านิทานโดยใช้นิ้วมือประกอบ จำนวน 4 ครั้ง

ตาราง 1 แผนการจัดประสบการณ์เล่นนิทาน

สัปดาห์ ที่	วันที่ดำเนิน กิจกรรม	กิจกรรมความคิดสร้างสรรค์	นิทาน
1	วันจันทร์	กิจกรรมย้อมสีผ้า	นิทานเรื่องไปลากเส้นเล่นสีกันนะ
	วันอังคาร	กิจกรรมกระถางจากวัสดุธรรมชาติ	นิทานเรื่องวันลอยกระทง
	วันพุธ	กิจกรรมประดิษฐ์ดอกไม้จากกระดาษ	นิทานเรื่องครอบครัวหึ่งหึ่ง
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมวาดรูปแม่ไก่สีแดง	นิทานเรื่องแม่ไก่สีแดง
2	วันจันทร์	กิจกรรมประดิษฐ์ของเล่นช้างเป่าวง	นิทานเรื่องฉันรักเมืองไทย
	วันอังคาร	กิจกรรมปั้นดินน้ำมันลงบนกระดาษ	นิทานเรื่องกระต่ายตื่นตูม
	วันพุธ	กิจกรรมไก่ขันจากแก้วกระดาษ	นิทานเรื่องกูกไก่ปวดท้อง
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมวาดภาพตามจินตนาการ	นิทานเรื่องไก่โต้งตัวเล็กกับพระอาทิตย์ดวงใหญ่
3	วันจันทร์	กิจกรรมมาสร้างบ้านกัน	นิทานเรื่องลูกหมูสามตัว
	วันอังคาร	กิจกรรมวาดภาพต่อเติมขนม	นิทานเรื่องขนมครกน่าแคะ
	วันพุธ	กิจกรรมพับสี	นิทานเรื่องผีเสื้อสามตัว
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมปะติดพวงมาลัยมะลิ	นิทาน เรื่องฉันรักแม่
4	วันจันทร์	กิจกรรมกลิ้งสีจากลูกแก้ว	นิทาน เรื่องหนอนน้อยหลากสี
	วันอังคาร	กิจกรรมประดิษฐ์ตุ๊กตาลูกโป่ง	นิทานเรื่องเม่นน้อยน้อยใจ
	วันพุธ	กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ	นิทานเรื่องจุด
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมติดปะ-ติดต่อเติมหุหุ	นิทานเรื่องเจ้าหมูหุหุ
5	วันจันทร์	กิจกรรมวาดภาพต่อเติมเรื่อง	นิทานเรื่องหนูน้อยฟันสวย
	วันอังคาร	กิจกรรมวาดภาพต่อเติมเรื่อง	นิทานเรื่องลูกหมูช่วยเก็บของ
	วันพุธ	กิจกรรมวาดภาพต่อเติมเรื่อง	นิทานเรื่องเจ้าจอบเป็นเด็กดี
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมวาดภาพต่อเติมเรื่อง	นิทานเรื่องกระต่ายน้อยกลับใจ
	วันจันทร์	กิจกรรมตุ๊กตาหุ่นนิ้วของหนู	นิทานเรื่องหนูน้อยหมวกแดง

สัปดาห์ ที่	วันที่ดำเนิน กิจกรรม	กิจกรรมความคิดสร้างสรรค์	นิทาน
6	วันอังคาร	กิจกรรมหน้ากากสัตว์ที่หนูชอบ	นิทานเรื่องหมาจิ้งจอกกับกา
	วันพุธ	กิจกรรมวาดภาพสิ่งที่เด็กจำได้ในนิทาน	นิทานเรื่องเด็กเลี้ยงแกะ
	วันพฤหัสบดี	กิจกรรมวาดภาพสิ่งที่เด็กจดจำได้ในนิทาน	นิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า

3) นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ขององค์ประกอบด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ รายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. อาจารย์ตะวัน แสงงาม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

2. นายครรชิต หมื่นแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. นางสาวปรารถนา เจริญตัว ครูประจำชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโนนท่อนวิทยา ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

5) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.5-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

6) นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

5.3.2 การสร้างแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีกับพฤติกรรมที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2) สร้างแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พร้อมเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม คือ เด็กสามารถตั้งคำถามหรือคิดในรูปแบบใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิมและเด็กกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่ กล้าลองสิ่งใหม่ ๆ

2. ความคิดคล่องตัว คือ เด็กสามารถเรียงเรียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทานเป็นตอน ๆ ฉาก ๆ ได้และยังสามารถตอบคำถามและทำงานตามคำสั่งในเวลาที่กำหนดได้

3. ความคิดยืดหยุ่น คือ เด็กสามารถหาเหตุผลในการแก้ปัญหาได้หลากหลายมากกว่าหนึ่งอย่างและมีอิสระในการคิดในการแก้ปัญหา

4. ความคิดละเอียดลออ คือ เด็กสามารถต่อยอดสิ่งที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์แบบและมีประโยชน์มากที่สุดโดยใช้ความคิดที่เป็นอิสระและแปลกใหม่ตามความคิด

5. การคิดแปลกใหม่ คือ ผลงาน ชิ้นงาน หรือความรู้ที่แปลกใหม่ ใหม่ความคิด การพัฒนา ตัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น หรือสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ออกเป็น 3 ระดับ

คะแนน 3 หมายถึง ดี

คะแนน 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง

การแปลความหมายของค่าดัชนีมีเกณฑ์ ดังนี้

สูตรอันดับภาคชั้น = (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด) = (3-1)-1=0.6 จำนวนชั้น 3

ค่าเฉลี่ย 2.41 - 3.00 หมายถึง ดี

ค่าเฉลี่ย 1.61 - 2.40 หมายถึง พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.60 หมายถึง ปรับปรุง

3) นำแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ขององค์ประกอบต่าง ๆ

5) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

6) นำแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

5.4 แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ใช้แบบแผนการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design โดยมีแบบแผน ดังนี้

ตาราง 2 แผนการทดลอง

กลุ่ม	ประเมิน	ทดลอง	ประเมิน
ทดลอง	T_{Pre}	$X_1 - X_8$	T_{Post}

เมื่อ T_{Pre} แทน แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ ก่อนการทดลอง
 $X_1 - X_8$ แทน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 T_{Post} แทน แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ หลังการทดลอง

5.5 วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ทำการทดลองในช่วง 09.00-10.00 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.5.1 ขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนในการทำวิจัย

5.5.2 เตรียมสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน

5.5.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

5.5.4 ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ทำการทดลองในช่วง 09.00-10.00 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

5.5.5 เมื่อครบ 6 สัปดาห์ ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยทำการประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน

5.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

5.6.2 ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ทำการทดลองในช่วง 09.00-10.00 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

5.6.3 เมื่อครบ 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

5.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นทางได้นำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ศึกษาผลการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นทาง ก่อน-หลังการทดลอง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง

ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม	n	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		M	SD	แปลผล ระดับ	M	SD	แปลผล ระดับ
1. ความคิดริเริ่ม (originality)	11	1.18	0.06	ปรับปรุง	2.58	0.03	ดี
2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)	11	1.52	1.21	ปรับปรุง	2.42	0.01	ดี
3. ความคิดคล่องแคล่ว (Originality)	11	1.55	0.26	ปรับปรุง	2.64	0.28	ดี
4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)	11	1.64	0.06	พอใช้	2.55	0.03	ดี
5. การคิดแปลกใหม่	11	1.64	0.10	พอใช้	2.70	0.10	ดี
รวมทักษะทั้ง 5 ด้าน	11	1.50	0.26	ปรับปรุง	2.58	0.20	ดี

จากตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน มีรายละเอียด ดังนี้ 1)ความคิดริเริ่ม (originality) ก่อนมีค่า $M=1.18$, $SD=0.06$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังมีค่า $M=2.58$, $SD=0.03$ แปลผลระดับดี 2) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ก่อนค่า $M=1.52$, $SD=1.21$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังมีค่า $M=2.42$, ($S.D.$) 0.01 แปลผลระดับดี 3) ความคิดคล่องแคล่ว (Originality) ก่อนค่า $M=1.55$, $SD=0.26$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังมีค่า $M=2.64$, $SD=0.28$ แปลผลระดับดี 4) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ก่อนค่า $M=1.64$, $SD=0.06$ แปลผลระดับพอใช้ หลังมีค่า $M=2.55$, $SD=0.03$ แปลผลระดับดี 5) การคิดแปลกใหม่ ก่อนค่า $M=1.64$, $SD=0.10$ แปลผลระดับพอใช้ หลังมีค่า $M=2.70$, $SD=0.10$ แปลผลระดับดี รวมทักษะทั้ง 5 ด้าน ก่อนมีค่า $M=1.50$, $SD=0.26$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังมีค่า $M=2.58$, $SD=0.20$ แปลผลระดับดี

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 คน ผลรวมแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ก่อนมีค่าเฉลี่ย $M=1.50$, $SD=0.26$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังมีค่าเฉลี่ย $M=2.58$, $SD=0.20$ แปลผลระดับดี สอดคล้องกับสมมุติฐาน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทางมีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นหลังการทดลอง

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นหัตถ์ การเล่านิทาน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นหัตถ์ ผลรวมแบบ ประเมินความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 1.50, ($S.D.$) 0.26 แปลผลระดับปรับปรุง หลังมี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2.58, ($S.D.$) 0.20 แปลผลระดับดี สอดคล้องกับสมมุติฐาน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่นหัตถ์มีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นหลังการทดลอง เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเล่นหัตถ์มีความ หลากหลายทำให้เด็กเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่นหัตถ์ ได้แก่ การเล่นหัตถ์ด้วย ปากเปล่า การเล่นหัตถ์โดยใช้หนังสือประกอบ การเล่นหัตถ์โดยใช้ภาพประกอบ การเล่นหัตถ์การอ่านนิทาน ให้เด็กฟัง การเล่นหัตถ์วาดไปเล่าไป และการเล่นหัตถ์โดยใช้นิ้วมือประกอบ ส่งผลให้เด็กพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ในความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดละเอียดลออ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของ การคิดในระดับสูง การรับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ เด็กได้ฟังและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก ต่าง ๆ ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ จดจำ และการคิดจินตนาการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ อย่างต่อเนื่องได้ดี ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเล่นหัตถ์เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้การเล่นหัตถ์ด้วยปากเปล่า ต่อมาใช้อ่านให้เด็กฟังเพื่อให้เด็กเกิดภาพคิดตาม ในจินตนาการของตนเอง จากนั้นใช้การเล่นหัตถ์โดยหนังสือและภาพประกอบเพื่อให้เด็กได้เห็นภาพที่ชัดเจน และ ใช้การเล่นหัตถ์วาดไปเล่าไป การเล่นหัตถ์โดยใช้นิ้วมือประกอบ เพื่อกระตุ้นความน่าสนใจ เด็กแสดงความคิดเห็น มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ปราณี มิ่งศิริ (2563) กล่าวว่า เด็กเป็นวัยที่มากด้วยโลกของจินตนาการอันกว้างไกล ผู้ใหญ่มักจะเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ตื่นเต้น เรื่องสนุกสนาน เรื่องเศร้าโศกเสียใจ เรื่องราวสะท้อนขวัญ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต หรือสิ่งแวดล้อม ความเข้าใจกับการจินตนาการของเด็กจะสามารถ เล่าหรือแต่งนิทานเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกับจินตนาการและความต้องการของเด็ก ผู้วิจัยจึง ได้เลือกเนื้อหาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เด็ก โดยให้เด็กคิดจินตนาการตาม เช่น “นิทานเรื่องไปลากเส้น เล่นกับสี” เมื่อเล่นหัตถ์จบ ครูได้พาเด็กทำกิจกรรมผ้าผืนด้าย้อม เริ่มต้นจากการออกแบบลายผ้าให้เด็กดู เป็นตัวอย่าง จากนั้นให้เด็กได้ออกแบบลายผ้าตามจินตนาการของตนเอง ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และ สร้างผลงานด้วยตัวเอง และจากนิทานเรื่อง “ลูกหมูสามตัว” เมื่อครูเล่าจบ ครูได้ใช้คำถามว่า “ถ้าเราไม่สร้างบ้าน จากฟาง ไม้ และอิฐ เราสามารถใช้อะไรสร้างบ้านได้บ้าง” เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดแก้ปัญหาและออกแบบ ลงมือ สร้างบ้านด้วยวัสดุที่ตนเองเลือก สอดคล้องกับ ทิพย์อักษร พุทธสริน (2567) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า การจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์เรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดอย่างเป็นระบบจากประสบการณ์ตรง ทำให้เด็กมี

ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และสร้างสรรค์ผลงานหรือองค์ความรู้ใหม่ ส่งผลต่อความรู้สึกชื่นชมและยอมรับในตนเอง มีความกล้าแสดงออกและเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะการฟังและการเล่าเรื่อง ซึ่งช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะทางภาษา และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Torrance (1995) ได้เสนอไว้ว่า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและจินตนาการ เช่น การเล่านิทาน สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในระยะยาว ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Isbell et al. (2004) ที่กล่าวว่า การเล่านิทานช่วยให้เด็กมีทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์มากขึ้น เนื่องจากกระบวนการฟังและจินตนาการช่วยให้สมองของเด็กทำงานอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การพัฒนาวัตรกรรมและความคิดริเริ่ม สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความหลากหลาย ทำให้เด็กเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ส่งผลให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดละเอียดลออ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการคิดในระดับสูง การรับความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้เด็กจดจำสามารถคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องได้ดี

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

8.1.1 การจัดประสบการณ์การเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมการจัดประสบการณ์ ที่เน้นให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมนั้น ดังนั้น เวลาที่กำหนดไว้อาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของเด็กเนื่องจากเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานการเรียนรู้ต่างกันออกไป

8.1.2 การจัดประสบการณ์การเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้ลงมือกระทำกับวัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลายด้วยตนเอง เด็กในระดับปฐมวัยเป็นวัยที่สนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวตลอดเวลา ดังนั้น ผู้จัดกิจกรรมควรมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ มีจำนวนเพียงพอกับเด็กเพื่อสนองต่อความต้องการของเด็กและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

8.1.3 ครูควรมีการเล่านิทานที่เน้นการมีส่วนร่วมของเด็ก ไม่ใช่เพียงแค่การเล่าให้ฟัง แต่ควรเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแต่งเรื่อง

8.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

8.2.1. ควรศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการเล่านิทานหลากหลายรูปแบบที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเล่านิทานโดยใช้คนจริง การเล่านิทานเล่าไปพับไป เป็นต้น

8.2.2 ควรศึกษาทักษะความคิดสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการเล่านิทานกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่เป็นเด็กปฐมวัย ทั้งเด็กปกติหรือเด็กพิเศษในโรงเรียนที่มีชั้นอนุบาล ทั้งเอกชนและรัฐบาล

9. สรุป

การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน พบว่า ก่อนทดลองมีค่า $M=1.50$, $SD=0.26$ แปลผลระดับปรับปรุง หลังทดลองมีค่า $M=2.58$, $SD=0.20$ แปลผลระดับดี สอดคล้องกับสมมุติฐาน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานมีทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงขึ้นหลังการทดลอง จากการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานมีความหลากหลาย ทำให้เด็กเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ส่งผลให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ และสามารถสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่ การรับความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้เด็กจดจำสามารถคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องได้ดี

11. เอกสารอ้างอิง

- Isbell, R., Sobol, J., Lindauer, L., & Lowrance, A. (2004). The effects of storytelling and story reading on the oral language complexity and story comprehension of young children. *Early Childhood Education Journal*, 32(3), 157–163.
<https://doi.org/10.1023/B:ECEJ.0000048967.94189.a3>
- Torrance, E. P. (1995). *Why fly? A philosophy of creativity*. Ablex Publishing Corporation.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2558). ครูกับการสอน: การสอนเนื้อหาโดยตรง. วารสารปาริชาติ, 6(2), 3–21.
- ทิพย์อักษร พุทธสริน. (2567). การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, 11(3), 15–27.
- ปราณี มิ่งศิริ. (2563). เทคนิคการเล่นนิทานปฐมวัย. http://swisacn.acn.ac.th/html_edu/cgi-bin/acn/main_php/print_informed.php?id_count_inform=110
- สันทพัฒน์ อรุณธารี. (2542). นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน* มาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- อารี พันธมณี. (2545). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ*. พัฒนาศึกษา.